

Scenariusz zajęć dla klas 4-6 z dedykowanymi kartami pracy

Cel główny: poszerzenie wiedzy na temat soli oraz Kopalni Soli Bochnia; poznanie słownictwa związane z wydobywaniem soli, rozwijanie umiejętności liczenia, czytania tekstów matematycznych oraz rozumienia tekstów popularno-naukowych.

Cele operacyjne:

Uczeń/uczennica:

- tworzy w grupie mapę myśli związaną ze słowem “sól”;
- wykonuje działania matematyczne w zakresie 1000;
- zapisuje wiek z użyciem znaków w systemie rzymskim;
- rozwiązuje zadanie tekstowe;
- uzupełnia tekst brakującymi wyrazami we właściwej formie;
- wypowiada się korzystając ze zdobytej wiedzy oraz własnych doświadczeń;
- rozumie znaczenie soli w przyrodzie;
- współpracuje z rówieśnikami w nauce i zabawie.

Metody i formy pracy:

praca w grupie, mapa myśli, rozmowa kierowana, gra dydaktyczna, praca z materiałami pisanymi.

Potrzebne materiały:

karta pracy - matematyka, karta pracy - język polski, duży arkusz papieru lub tablica, mazaki.

Przebieg zajęć:

1. *Wprowadzenie do tematu - mapa myśli*

Nauczyciel dzieli uczniów na kilka grup 4-5 osobowych. Na tablicy zapisuje duże słowo SÓL. Prosi, aby uczniowie zastanowili się w zespołach, co kojarzy im się ze słowem sól, co o niej wiedzą. Daje kilka minut na pracę w grupach. Następnie prosi każdą grupę o kolejne podawanie jednego skojarzenia z solą, które zostaje zapisane na tablicy.

2. *Rozmowa kierowana*

Nauczyciel pyta uczniów, po co ludziom sól, gdzie się znajduje. Zwraca uwagę na to, iż jest to związek chemiczny niezbędny człowiekowi do życia. Prosi uczniów, aby wyjęli swoje przekąski i napoje. Sprawdzili odczytując etykiety, czy jest w nich sól.

3. *Karta pracy - matematyka - Zadanie 1 i 2*

Nauczyciel mówi uczniom, że za chwilę dowiedzą się kilku ciekawostek związanych z kopalnią soli w Bochni. Mówi, iż jest to najstarsza kopalnia soli na terenie Polski. Zachęca uczniów do odgadnięcia, w którym roku powstała lub ile ma lat. Następnie prosi o wykonanie zadania 1 znajdującego się w *karcie pracy matematyka*. Uczniowie wykonują obliczenia, umieszczają wyniki od najmniejszego do największego otrzymując datę 1248. Nauczyciel prosi o obliczenie, ile lat temu powstała kopalnia.

Następnym etapem jest wykonanie zadania 2, dzięki któremu uczniowie poznają kilka faktów z historii kopalni.

4. *Gra dydaktyczna - wisielec lub rekinek, rozmowa, Karta pracy - matematyka - Zadanie 3*

Nauczyciel rysuje na tablicy sześć kresek oznaczających kolejne litery słowa GÓRNIK.

Prosi uczniów o podawanie liter i odgadnięcie hasła. Po wykonaniu zadania pyta, w jaki sposób ten wyraz zapisany na tablicy związany jest z solą.

Uczniowie podają skojarzenia i informacje związane z górnikami i ich pracą. Warto podkreślić to, że najpopularniejszym sposobem pozyskiwania soli kamiennej jest wydobywanie jej w kopalniach właśnie przez górników. Wspomnieć o tym, iż praca górników kiedyś i dziś znacznie się różniła. Dawniej spędzali wiele godzin pod ziemią używając kilofów czy łopat. Sól transportowana była w beczkach, na taczkach czy w wagonikach ciągniętych przez konie.

Od XIX wieku praca się zmieniła. Pojawiły się maszyny, które znacznie ułatwiły i przyspieszyły pracę. Po zakończeniu rozmowy uczniowie wykonują zadanie 3 z *karty pracy matematyka*.

5. *Kalambury*

Uczniowie dzielą się na dwie grupy. Kolejni reprezentanci grup pokazują gestami - bez użycia słów - fragment pracy górnika, życia kopalni zgodnie ze swoimi wyobrażeniami. Zadaniem pozostałych jest odgadnięcie czynności wykonywanych przez pracownika kopalni.

6. *Karta pracy - język polski - zadanie 1*

Nauczyciel prosi o przypomnienie, czym jest rodzina wyrazów, a następnie podanie, jak największej ilości słów z rodziny wyrazu "sól". Można to zrobić poprzez podawanie jednego

słowa przez kolejnych uczniów, aż do wyczerpania pomysłów. Słowa niezrozumiałe należy od razu wyjaśniać. Następnie nauczyciel prosi o wykonanie zadania 1 z *Karty pracy - język polski, przyroda*. Przed przystąpieniem do uzupełniania tekstu uczniowie sprawdzają, czy wymienili wszystkie wyrazy znajdujące się w pomarańczowej ramce. Na zakończenie wybrani uczniowie czytają fragmenty uzupełnionego tekstu.

7. Podsumowanie

Na podstawie wiedzy zgromadzonej w czasie lekcji nauczyciel prosi chętnych, aby dokończyli jedno ze zdań:

Sól jest...

Dziś w czasie lekcji dowiedziałam/em się...

Dziś zaskoczyło mnie...

Najciekawsza rzecz związana z solą to....

1248 **Kopalnia Soli Bochnia**

Autorka scenariusza: Sabina Pilat - edukatorka, trenerka, youtuberka i podróżniczka.

Twórczyni kanału YouTube z filmami edukacyjnymi dla dzieci i młodzieży **“Nauka w plecaku”**

<https://www.youtube.com/naukawplecaku> oraz **bloga dla nauczycieli “W mojej klasie”**

www.wmk.edu.pl. Wieloletnia twórczyni materiałów edukacyjnych i publikacji dla nauczycieli.

